



Αθήνα, 19/6/17

Προς:

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

Υπ' όψη : Υπουργού κου Γιώργου Σταθάκη

: Γεν. Γραμματέα κου Μιχάλη Βερροϊόπουλου

Θέμα: Θέσεις του ΣΠΕΦ στην δημόσια διαβούλευση του Προσχεδίου Νόμου για τις «Ενεργειακές Κοινότητες και άλλες διατάξεις» του ΥΠΕΝ.

Αξιότιμε κε Υπουργέ και κε Γενικέ

Αναφορικά με την δημόσια διαβούλευση σας επί του Προσχεδίου Νόμου για τις Ενεργειακές Κοινότητες (Εν. Κοιν.), παρακαλούμε βρείτε ακολούθως τις θέσεις μας:

- 1. Επί της αρχής ο ΣΠΕΦ είναι υπέρ των συνεταιριστικών σχημάτων για την περαιτέρω ανάπτυξη των ΑΠΕ στην χώρα μας και την σταθερή συμμετοχή των μικρομεσαίων ιδιωτών σε αυτές.** Στην νέα εποχή που διανύουμε όπου τραπεζικός δανεισμός δεν υπάρχει για τους πολλούς, τα ίδια κεφάλαια είναι η μόνη διέξοδος. Ωστόσο μόνο δια της άθροισης των δυνάμεων τους οι μικρομεσαίοι μπορούν να τα συγκεντρώσουν στο απαιτούμενο ύψος για νέες βιώσιμες επενδύσεις στις ΑΠΕ. Ο ΣΠΕΦ αντιλαμβανόμενος την πολυσυμμετοχική μορφή που θα έχει επενδυτικά το μέλλον, όπως άλλωστε από καιρό ισχύει ήδη στην Ευρώπη, από πέρυσι έχει εγείρει σχετική αναπτυξιακή πρωτοβουλία.

Όραμα ενός τέτοιου αναπτυξιακού μοντέλου, ενδεικτικά, μπορεί να είναι όσα επιτυχώς διαδραματίστηκαν στο χώρο της υγείας-νοσηλείας πριν μερικές δεκαετίες όπου ομάδες πρωτοπόρων ως επί τω πλείστον γιατρών με ανεπτυγμένο το συνεταιριστικό πνεύμα ίδρυσαν πρότυπα ιδιωτικά νοσοκομεία σε πολυσυμμετοχική βάση (νοσοκομεία Υγεία, Μητέρα, Ιασώ κλπ.). Αντίστοιχα επιτυχημένες συνεταιριστικές πρωτοβουλίες εκτυλίχτηκαν την δεκαετία του '80 από τους φαρμακοποιούς, οι οποίοι επεκτεινόμενοι στην χονδρική μέσω της ίδρυσης Προμηθευτικών Συνεταιρισμών, κυριαρχούν σήμερα στην εμπορία και διακίνηση του φαρμάκου και παραφαρμάκου.

Σταθερή πεποίθησή μας παραμένει πως το υψηλά κατηρτισμένο επιστημονικό και επιχειρηματικό δυναμικό από μικρομεσαίους που υπάρχει και λειτουργεί ήδη στις ΑΠΕ, μπορεί με την κατάλληλη υποστήριξη της Πολιτείας να συμβάλει τα μέγιστα όχι μόνο στον αγώνα της πράσινης ανάπτυξης και της μάχης κατά της κλιματικής αλλαγής, αλλά συνάμα και της **ισόρροπης και πολυσυμμετοχικής οικονομικής ανάπτυξης της χώρας**, κόντρα σε λογικές φτωχοποίησης και εξαθλίωσης της μεσαίας τάξης.

- 2. Η κινητροδότηση που επιφυλάσσει στο άρθρο 10 το προσχέδιο νόμου** για τις Εν. Κοιν και πρωτίστως **η προτεραιότητα τους στην αδειοδότηση** (σε λήψη άδειας ΠΑΕ, προνομιακούς όρους

συμμετοχής ή παντελούς εξαίρεσης από ανταγωνιστικές διαδικασίες του άρθ. 7 του ν. 4414 για κατοχύρωση 20ετούς τιμής πώλησης της παραγόμενης ενέργειας, προτεραιότητα σε λήψη ΑΕΠΟ και έκδοση όρων σύνδεσης στα δίκτυα, προνομιακές χρεώσεις για χρήση Φο.Σ.Ε.Τε.Κ) **είναι εξόχως θετική**. Μέσω αυτής αποφορτίζεται η ανάγκη των συνεταιριστικών σχημάτων να αγοράσουν ώριμα αδειοδοτημένα έργα, αφού **τους δίνεται πλέον η δυνατότητα με χρονικά συνοπτικότερες διαδικασίες, ένεκα της προτεραιότητας που προαναφέρθηκε, ρεαλιστικά να αδειοδοτήσουν εξαρχής το δικό τους έργο ΑΠΕ**.

Μαζί με τα υπόλοιπα κίνητρα του άρθρου 10 είναι νομίζουμε ικανά να ωθήσουν και αρκετούς ιδιώτες που είτε δεν έχουν τα χρήματα να υλοποιήσουν τα αδειοδοτημένα έργα ΑΠΕ τους, είτε τα έργα αυτά είναι μπλοκαρισμένα από άλλα που προηγούνται π.χ. σε λήψη όρων σύνδεσης οπότε δεν προχωρούν, **να αποταθούν σε τρίτους για σύσταση Εν. Κοιν. τουλάχιστον 15 μελών όπως προβλέπει η παρ. 4 του άρθρου 2 και έτσι να υλοποιήσουν αμεσότερα το σχετικό έργο**.

3. Αναφορικά με **το άρθρο 2, παρ. 2 για την επιπλέον προμολόγηση φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα ως προς τις προϋποθέσεις για τον σχηματισμό Εν. Κοιν., μας δημιουργείται η αρνητική εντύπωση πως τοιούτοτρόπως «φωτογραφίζεται» ένας ασύμμετρος προσανατολισμός «κρατικής» περαιτέρω ανάπτυξης των ΑΠΕ κυρίως μέσω των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού ή των ΝΠΔΔ**. Μας είναι δύσκολο να φανταστούμε κάτι άλλο ειδικά με την τόση εξειδίκευση του προσχεδίου περί της ανάπτυξης Ενεργειακών Κοινοτήτων (Ε. Κοιν.) μεταξύ μόλις τριών προσώπων, αρκεί τα δύο να είναι ΟΤΑ ή τριών μόλις ΟΤΑ.

Και βέβαια κανείς δεν θα ήταν προκατειλημμένος με την δραστηριοποίηση των ΟΤΑ ή ΝΠΔΔ στις ΑΠΕ, αν δεν υπήρχαν τα χιλιάδες οικονομικά προβλήματα που άφησε η αναποτελεσματική δραστηριοποίηση τους σε πλήθος άλλων δραστηριοτήτων του οικονομικού γίνεσθαι της χώρας μας. Ο καταρχήν μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας των Ε. Κοιν. όπως προβλέπεται στο άρθρο 1 για τις περιπτώσεις αυτές, δεν αμβλύνει τις ανησυχίες μας, αφού το πρόβλημα των ΟΤΑ και των δημοτικών τους επιχειρήσεων ή των ΝΠΔΔ δυστυχώς ποτέ δεν ήταν τα κέρδη (που θα μπορούσαν επωφελώς να χρηματοδοτούν τον Κρατικό προϋπολογισμό) αλλά μονίμως οι ζημίες από κακοδιοίκηση, σπατάλες, αργομισθίες, υπεράριθμο προσωπικό, ανορθολογικές αμοιβές και σκανδαλώδεις συμβάσεις προμηθειών που διαχρονικά επιβαρύνουν τους φορολογούμενους. Για να το πούμε πιο απλά, **η «συνταγή» του να φορτώνεται με υπέρογκα λειτουργικά-μισθολογικά κόστη μια Ε. Κοιν. αποτελούμενη από ΟΤΑ ή ΝΠΔΔ ώστε να μην βγάζει κέρδη, αφού υπάρχει ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας που την αποτρέπει από το να τα επιδιώκει, επουδενί δεν διασφαλίζει ούτε και ωφελεί το κοινωνικό σύνολο**. Αντίθετα καταστρέφεται μια αγορά όπου Ε. Κοιν. από ιδιώτες θα μπορούσαν να επιτελέσουν τον ίδιο σκοπό, με πολύ λιγότερα κόστη και να αποδίδουν μέσω της κερδοφορίας τους και φόρους στο Κράτος.

Βεβαίως στην παρ. 4 του άρθρου 2 το προσχέδιο νόμου, ευτυχώς, δεν αποκλείει Ε. Κοιν. κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αρκεί αυτές να αποτελούνται από τουλάχιστον 15 μέλη και το 50% συν ένα εξ' αυτών να είναι φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο όπως όλοι γνωρίζουμε, το να «ανθίσει» ο ιδιωτικός τομέας μέσω Ε. Κοιν. όταν θα έχει να αντιμετωπίσει δεσπόζουσες Ε. Κοιν. αποτελούμενες προνομιακά κυρίως ή μόνο από 3 ως 5 ΟΤΑ ή ΝΠΔΔ, είναι μάλλον αδύνατο.

Οπότε προτείνουμε την ολική απαλοιφή της παρ. 2 του άρθρου 2 περί ειδικών ευνοϊκών προβλέψεων σύστασης Εν. Κοιν. για ΟΤΑ/ΝΠΔΔ. Η παρ. 4 ως έχει, καλύπτει επαρκώς το θέμα και της συμμετοχής δημοσίων φορέων σε Εν. Κοιν. μαζί με ιδιώτες και νομίζουμε πως δεν υφίσταται κανένας παραπάνω λόγος για περαιτέρω προμολόγηση της ίδρυσης τους σε βάρος των Εν. Κοιν. ιδιωτών. Δομή Εν. Κοιν. από ΟΤΑ/ΝΠΔΔ σε συμφωνία με τις προδιαγραφές της παρ. 4 του άρθρου 2 αλλά και του άρθρου 3 όπου «Κάθε μέλος μπορεί να κατέχει πέραν της υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας και μία ή περισσότερες προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες, με ανώτατο όριο συμμετοχής του στο συνεταιριστικό κεφάλαιο το 20%, με εξαίρεση τους ΟΤΑ που μπορούν να συμμετέχουν στο συνεταιριστικό κεφάλαιο με ανώτατο όριο το 40%», θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη και πραγματικά ενεργή εμπλοκή πολιτών σε αυτές και έτσι θα αυξηθεί ο ενεργός έλεγχος τους από την βάση. Επίσης με τον τρόπο αυτό θα πρέπει τα όποια projects εγείρουν για Εν. Κοιν. οι ΟΤΑ/ΝΠΔΔ, να εξασφαλίζουν ικανή συμμετοχή και ιδιωτών κατά 50% συν

ένα. Προς τον σκοπό αυτό οι ΟΤΑ/ΝΠΔΔ θα αναγκαστούν να λειτουργήσουν με κριτήρια ιδιωτικής οικονομίας ώστε να προσελκύσουν τους ιδιώτες. Άλλωστε εκτιμούμε πως γι' αυτόν ακριβώς τον σκοπό στο άρθρο 4 παρ. 2 του προσχεδίου προβλέπεται οι Εν. Κοιν. να διενεργούν προσέλκυση κεφαλαίων.

Επειδή μπορεί να υπάρξει αντίλογος εδώ, πως δήθεν με τον τρόπο αυτό αποκλείονται οι ΟΤΑ και τα ΝΠΔΔ από τις ΑΠΕ, ουδόλως ισχύει κάτι τέτοιο. Μόλις ένας, δύο ή οσοιδήποτε τέλος πάντων δημόσιοι φορείς μπορούν και σήμερα, όπως μπορούσαν και στο παρελθόν, να συστήσουν εταιρεία και να διεκδικήσουν μερίδιο στις ΑΠΕ. Δεν αντιλαμβανόμαστε όμως ποιος είναι ο λόγος τώρα που μάλλον επίπλαστα με το κάλυμμα της Εν. Κοιν. με μέλη τρεις μόλις ΟΤΑ, θα μπορούν να αποκτήσουν προνομιακούς όρους στην αδειοδότηση έργων ΑΠΕ έναντι των ιδιωτών που πρέπει να είναι δεκαπέντε.

4. **Σε ότι αφορά το κριτήριο της εντοπιότητας της παρ. 3 του άρθρου 3 για τα πρόσωπα που απαρτίζουν την Ε. Κοιν.,** δηλαδή πως το 75% πρέπει να σχετίζονται με τον τόπο στον οποίο βρίσκεται η έδρα της Ε. Κοιν. και συγκεκριμένα τα φυσικά πρόσωπα να έχουν πλήρη ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο το οποίο βρίσκεται εντός της περιφερειακής ενότητας αυτής και τα νομικά πρόσωπα μέλη να έχουν την έδρα τους επίσης εντός της περιφερειακής ενότητας αυτής, **θεωρούμε ότι αποκλείει και αδικεί πολίτες μειονεκτικών σε δυναμικό ΑΠΕ Περιφερειών της χώρας αλλά και Περιφερειών ευαίσθητων περιβαλλοντικά-χωροταξικά** όπως για παράδειγμα είναι η Αττική, όπου τα περιθώρια ανάπτυξης ΑΠΕ για αδειολογικούς-χωροταξικούς και ποικίλους άλλους λόγους είναι από ελάχιστα έως μηδενικά, αλλά αφορά παρόλα αυτά τέσσερα εκατομμύρια κατοίκους αρκετοί εκ των οποίων και δυνητικοί επενδυτές σε Εν. Κοιν., που ωστόσο δυστυχώς δεν θα έχουν ίσες ευκαιρίες σε εθνικό επίπεδο. Στις ΑΠΕ που είναι στατιστικά δύσκολο το ανανεώσιμο δυναμικό να συμπίπτει με την συνεταιριστική πρωτοβουλία, τις συμμετοχές, τους χωροταξικούς-αδειολογικούς μη περιορισμούς αλλά και τα απαιτούμενα κεφάλαια για υλοποίηση, οι όποιες πρωτοβουλίες υπάρξουν θα αυτό-ακυρωθούν από το κριτήριο της εντοπιότητας ή **οι επενδυτές θα καταστούν όμηροι τοπικών συμφερόντων. Προτείνουμε λοιπόν το κριτήριο της εντοπιότητας μαζί με την παρ. 3 του άρθρου 3 να απαλειφθούν και να αφηθεί η πρωτοβουλία των Εν. Κοιν. να λειτουργήσει με πραγματικούς όρους προσφοράς.**
5. Στην παρ. 4 του άρθρου 2 περί ιδιωτών σε Εν. Κοιν. κερδοσκοπικού χαρακτήρα, δεν αντιλαμβανόμαστε τι εξυπηρετεί ο περιορισμός το 50% συν ένα εκ των μελών αυτών να είναι αποκλειστικά φυσικά πρόσωπα και όχι λ.χ. νομικά τους πρόσωπα. Προτείνουμε λοιπόν το 50% συν ένα εκ των μελών των κερδοσκοπικού χαρακτήρα Εν. Κοιν. να δύνανται να είναι **είτε φυσικά πρόσωπα είτε ΝΠΙΔ που δεν είναι μέτοχος το Δημόσιο.**
6. Από τον ν. 4387/2016, άρθρο 39, παρ. 7, προκύπτει πως τα μέλη των Αστικών Συνεταιρισμών (άρα και των Εν. Κοιν. του παρόντος προσχεδίου) δεν θα εξαιρούνται των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ του ΕΦΚΑ για το εισόδημα που θα εξασφαλίζουν από την συμμετοχή τους στον Συνεταιρισμό αυτό. Θεωρούμε ιδιαίτερα μειονεκτικό το καθεστώς αυτό των Εν. Κοιν., αφού σύμφωνα με τον ίδιο νόμο στις ΑΕ μόνο τα μέλη ΔΣ με ποσοστό άνω του 3% στο μετοχικό κεφάλαιο είναι υπόχρεα ασφαλιστικών εισφορών ενώ στις ΙΚΕ, ακόμη καλύτερα, μόνο ο διαχειριστής. Η ανισορροπία και το αντικίνητρο αυτό σε βάρος των Εν. Κοιν. νομίζουμε είναι εκ των ων ουκ άνευ να θεραπευθούν, οπότε **ασφαλιστικά και σε αυτούς θα πρέπει κατ' ελάχιστον να προβλέπεται ότι στις ΑΕ ή ακόμη καλύτερα ότι ισχύει στις ΙΚΕ.**
7. Απαιτείται κατάλληλη τροποποίηση του άρθρου 7, παρ. 2, σύμφωνα με τις προτεινόμενες αλλαγές στο άρθρο 2.

Παραμένουμε στην διάθεση σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφορία και θα χαρούμε να έχουμε την ευκαιρία να σας συνδράμουμε διεξοδικότερα με τις σκέψεις μας, ώστε η

νομοθετική σας αυτή πρωτοβουλία να τεθεί το συντομότερο σε ισχύ σε σωστή και ισορροπημένη όμως βάση για τους χιλιάδες μικρομεσαίους ιδιώτες και επιχειρήσεις.

Για τον ΣΠΕΦ με εκτίμηση,

Στέλιος Λουμάκης – Πρόεδρος

Γιώργος Σαμαράς – Γεν. Γραμματέας